

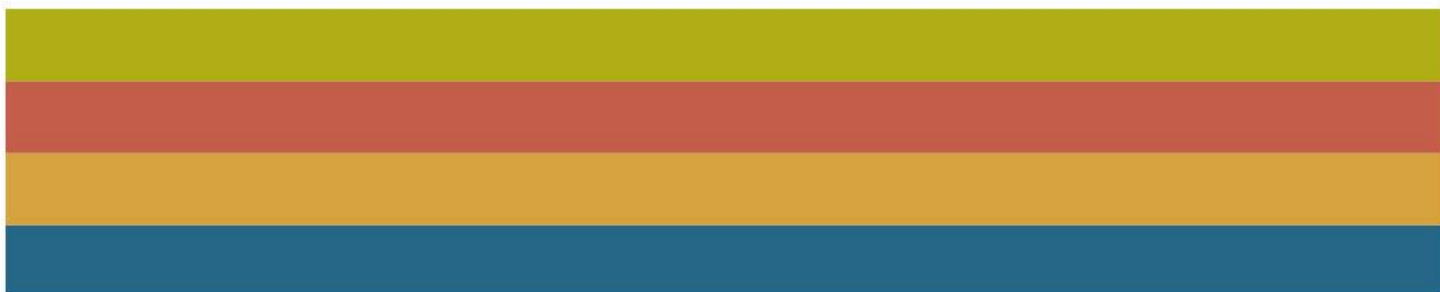
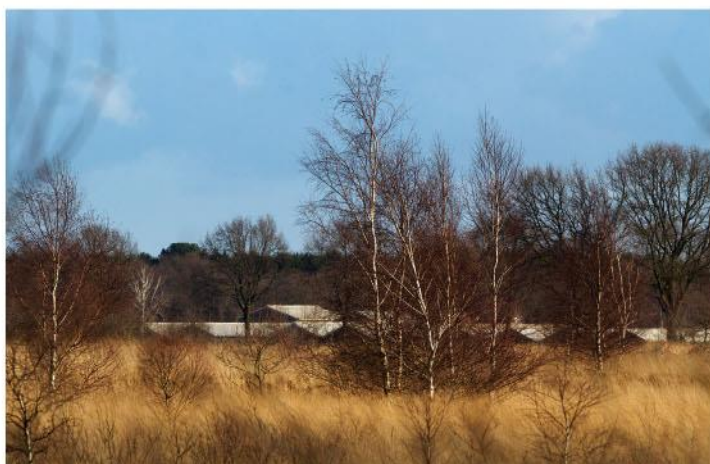

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Netversterking Westelijk Friesland

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

14 oktober 2020 / projectnummer: 3353

1 Advies over het MER

TenneT wil in westelijk Friesland een nieuw regionaal elektriciteitsstation van 110 kV aanleggen. TenneT wil dit 110kV-station met ondergrondse kabels aansluiten op het bestaande hoogspanningsnet in de provincie Friesland. Dit is nodig om duurzame initiatieven zoals Windpark Fryslân te kunnen aansluiten op het hoogspanningsnet. Deze ontwikkelingen zijn onderdeel van de energietransitie.

Over het nieuwe elektriciteitsstation is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De verantwoordelijke ministers hebben de Commissie voor de milieueffectrapportage gevraagd te adviseren over de inhoud van het MER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Wat blijkt uit het MER?

In eerste instantie waren er vijftien kansrijke locaties voor het nieuwe elektriciteitsstation in beeld (locatie A t/m O). Deze locaties zijn op geschiktheid onderzocht in het eerstefase-MER. Tien locaties zijn afgefallen vanwege te grote negatieve milieueffecten zoals geluidhinder en aantasting van natuurgebieden en het landschap. De vijf overgebleven locaties zijn in meer detail onderzocht in het tweedefase-MER (locatie 1 t/m 5).

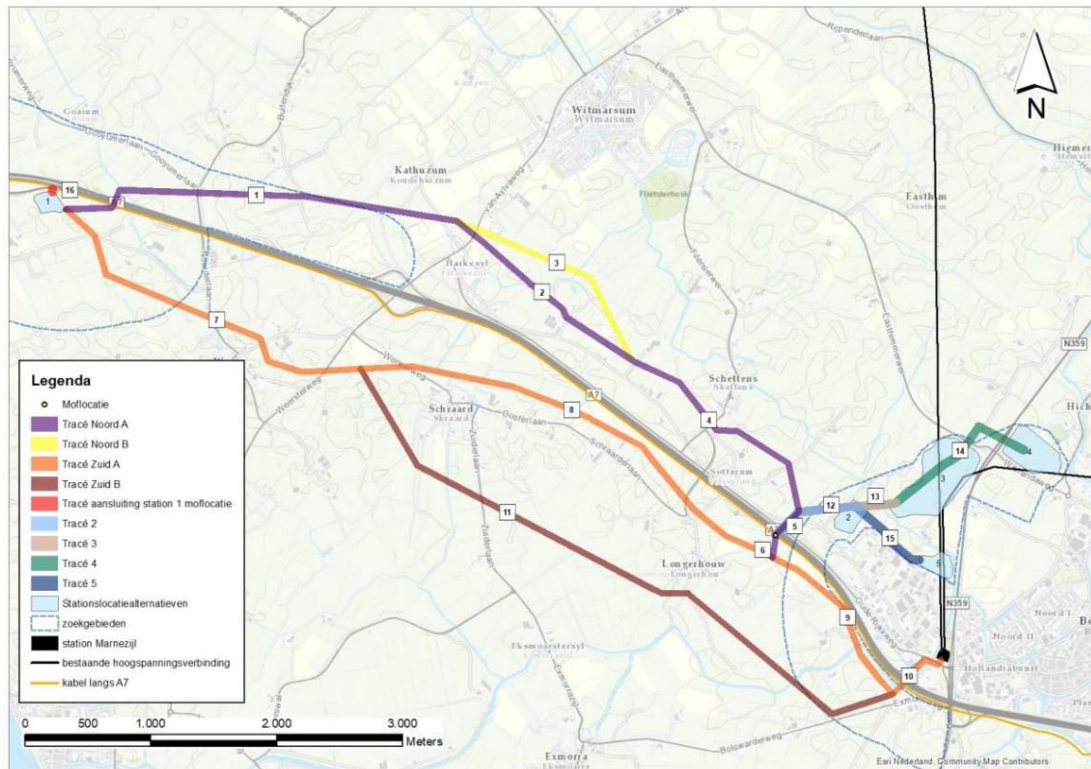
Uit het tweedefase-MER blijkt dat vooral de stationslocatie in de kop van de Afsluitdijk negatieve effecten heeft voor beschermde natuur. De vier locaties in Bolsward hebben vooral invloed op geluid en landschap.

Ook zijn de kabeltracés onderzocht die nodig zijn om het nieuwe elektriciteitsstation te verbinden met het bestaande netwerk. De mogelijke kabeltracés naar de stationslocatie in de kop van de Afsluitdijk hebben negatieve gevolgen voor natuur, bodem en veiligheid. Deze effecten zijn wel te mitigeren. Tracés 2, 3 en 4 hebben geen negatieve milieueffecten. Tracé 5 ligt gedeeltelijk binnen het veiligheidsgebied van windturbines. Na het wegen van alle voor- en nadelen kiezen de ministers voor stationslocatie 2 in Bolsward (eerder 'J'), met aantakking op de bestaande kabel langs de A7 via tracé 2.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is systematisch opgezet en maakt inzichtelijk welke stappen er in het eerste- en tweedefase-MER zijn doorlopen. Het kaartmateriaal is van hoge kwaliteit en de tekst is goed leesbaar. In het MER zijn de milieueffecten navolgbaar en juist onderbouwd. Zo is goed onderbouwd dat er geen gevoelige bestemmingen binnen de magneetveldcontouren van de voorkeurslocatie en -tracé liggen. **De Commissie is van oordeel dat het MER de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de Netversterking Westelijk Friesland waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.**

In hoofdstuk 2 geeft de Commissie aandachtspunten mee voor toekomstige besluiten over hoogspanningsstations.

Figuur 1 Stationslocatiealternatieven en kabelverbindingen (bron: MER)

Achtergrond

De ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties leggen de locatie van het 110kV-station en het tracé van de ondergrondse kabelverbinding vast in een Rijksinpassingsplan. Omdat het gaat om een hoogspanningsstation met ondergrondse verbindingen van 110 kV, moeten de ministers in principe eerst nagaan of er sprake is van aanzienlijke milieugevolgen en of bijgevolg een plan-MER moet worden opgesteld. Ze hebben dat vooronderzoek niet uitgevoerd, maar onmiddellijk gekozen voor het opstellen van een plan-MER.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk en bij wet ingesteld. Zij stelt een werkgroep van deskundigen samen die adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Ze schrijft geen milieueffectrapporten. Dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de ministers van Economische Zaken en Klimaat en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties – besluit over de Netversterking Westelijk Friesland.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3353](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Advies voor toekomstig milieuonderzoek

In de toekomst moet TenneT voor meerdere nieuwe hoogspanningsstations locaties zoeken. De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de besluitvorming over deze stations. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op informatie die essentieel is om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij het voorliggende besluit over de netversterking Westelijk Friesland.

2.1 Toegankelijkheid informatie

De ministers hebben voor opstellen van een MER gekozen om in een open en transparant proces tot een besluit te komen. Om dezelfde reden is ervoor gekozen om de publieksparticipatie te laten lopen via de website 110kVinbeeld.nl. De informatie is daar op een toegankelijke manier gepresenteerd. Wel kan de informatievoorziening verder verbeteren door in het MER explicieter te verwijzen naar de website en andersom.

Ook bevat de Afwegingsnotitie Voorkeursalternatief¹ nog relevante informatie voor belanghebbenden en besluitvormers. Het valt de Commissie hierbij op dat het MER en de bijbehorende stukken zeer omvangrijk zijn en herhalingen bevatten. De Commissie geeft in overweging om toekomstige milieueffectrapporten op deze punten aan te passen om de toegankelijkheid te verbeteren.

2.2 Circulariteit en materiaalgebruik

Voor toekomstige besluiten over nieuwe locaties voor hoogspanningsstations beveelt de Commissie aan om ook aan circulariteit aandacht te besteden. Het gaat hierbij zowel om de materialenbalans (hergebruik en minder of ander materiaalgebruik) als om de energiebalans voor de aanleg van het station en de bijbehorende kabels.

¹ Bijlage 13: Afwegingsnotitie voorkeursalternatief Netversterking westelijk Friesland, BRO, rapportnummer P01825 d.d. 24 juni 2019

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Lidwien Besselink

dr. Theo Fens

drs. Marinus Kooiman

Marianne Schuerhoff MSc (secretaris)

Marja van der Tas (voorzitter)

drs. Gerrit de Zoeten

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Locatiekeuze 110 kV-station en ondergrondse kabels ten behoeve van Netversterking westelijk Friesland.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Omdat het een hoogspanningsstation met ondergrondse verbindingen van 110 kV betreft is dit besluit niet direct m.e.r.-plichtig. De Ministers kiezen er voor de m.e.r.-procedure te doorlopen.

Bevoegd gezag besluit

Ministers van Economische Zaken en Klimaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Initiatiefnemer besluit

TenneT en Windpark Frieslân.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 5 oktober 2020 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3353](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

